

**Írány az Apáczai Verseny
2018.**

Tagozat: humán
Tantárgy: történelem

Javította: _____
Pontszám: _____

Név: _____

Anyja születési neve: _____

1.) Személyek - Kikre utal a körülírás? (4 pont)

Hunyadi Mátyás nagybátyja, akit 1458-ban rövid ideig kormányzó volt:.....

Hunyadi Mátyás cseh származású felesége:.....

Hunyadi Mátyás törvénytelen gyermeke:.....

A király gyermekkori nevelője, később esztergomi érsek:.....

2.) Válaszolj a forrásokhoz kapcsolódó kérdésekre a szövegrészletek és az ismereteid alapján! (14 pont)

Továbbá [...] a Szent Koronát, amit a néhai igen fenséges Erzsébet királynő a néhai jó emlékezetű László királlyal együtt császárunknak, az említett Frigyesnek megbízható kezébe átadott és azt eddig hűségesen megtartotta és megőrizte, nehogy idegen kézbe kerüljön, valamint Sopron városát a mondott Mátyás királynak, fiunknak és az ő magyar királyságának kegyesen visszaadtuk. [...]

Tovább [...] elhatározott és végeztetett, hogy, ha a magyar királyság megüresedik, mert az előbb mondott Mátyás király ágyékából nem származnak törvényes fiak vagy unokák, mi [...] vagy fiunk [...], vagy, ha többeket hagyunk hátra, közülük az egyik, akit az a királyság királyának választott, Magyarország ama királyságának élére állíttatnak vagy állíttatik. [...]

(Mátyás és III. Frigyes egyezsége, a bécsújhelyi egyezmény, 1463)

a.) Ki volt konkrétan a forrásban említett László? Hogyan viszonyult a Hunyadi-családhoz? (2 pont)

.....

b.) Mi volt az egyezmény lényege? (2 pont)

.....

.....

c.) Hogyan került Frigyeshez korábban a Szent Korona? (1 pont)

.....

d.) Miért lesz a későbbiekben probléma az egyezmény egyik pontja? (1 pont)

.....

e.) Hogyan alakult a későbbiekben Hunyadi Mátyás és III. Frigyes kapcsolata? (1 pont)

.....

A megérkező királyné az étkezésben és az egész életmódban kifinomult szokásokat honosított meg. Megvetette az alacsony házakat, nagyszerű lakomákat rendezett, az ebédlőket és a hálószobákat fényesen berendezte, visszatartotta a királyt a közvetlenségtől; állandó ajtónállókat állíttatott, megszüntette a könnyű bejutást; a királyi felséget rávette, hogy méltóságára többet adjon, s arra bírta, hogy csak megállapított időben tartson kihallgatást, szolgáltasson igazságot. [...] Itáliából festőket, szobrászokat, vésnököket, ezüstműveseket, fa- és kőfaragókat, építészeket fogadott óriási fizetéssel. Majd az istentisztelet fényét emelte; a királyi kápolna számára Galliából és Germániából szerződtetett énekeseket. Sőt Itáliából még konyha- és gyümölcskertészeket is hívott, a földművelésben mestereket, akik itáliai, szicíliai és gall módon készítették a sajtot.

(Antonio Bonfini a király humanista történetírójának művéből)

a.) Ki volt a megérkező királyné? (1 pont) Melyik itáliai városból származott? (1 pont)

.....

b.) Fogalmazd meg, miben változtatta meg a királyi udvar szokásait! (1 pont)

.....

c.) Melyik kultúra (művészettörténeti irányzat) szeretetét hozta magával Itáliából? (1pont)

.....

d.) Mely mai országokra utalt a történetíró, amikor a Gallia és Germánia kifejezéseket használta? (1 pont)

Gallia:.....Germánia:.....

e.) Miért ezt az antik történetírókra jellemző kifejezésmódot használta? (1 pont)

.....

3.) Helyszínek – Melyik történelmi helyszínekre utalnak a körülírások? (7 pont)

Hunyadi Mátyás apja ennél a várnál aratott diadalt 1456-ban:.....

Ebben a városban született Mátyás:.....

Itt raboskodott Mátyás, amikor királlyá választották:.....

Kinizsi Pál és Báthory István 1479-ben itt győzött a török felett:.....

Mátyás híres könyvtára ebben a városban volt:.....

A legtöbb építkezési emlék ennek a palotának az átépítéséből maradt az utókorra:.....

Ebben a városban halt meg Hunyadi Mátyás:.....

4.) Történetírói értékelés – A szöveg tanulmányozása után aláhúzással válassza ki az állításokból a szövegekre igazakat! (3 pont)

„Mátyás élettörténetének nemcsak írója, hanem olvasója előtt is önkénytelenül feltűnik azon rokonság, mely közte és a világtörténelem egy másik kimagasló alakja, I. Napoleon között, mind egyéniségök, mind életpályájuk rendkívülisége tekintetében, szembeszökő módon jelentkezik. Egyik sem tartozott vér szerint azon fajhoz, melynek dicsőségét képezi. [...] Egyik sem az örökösödés lépcsőként emelkedett a trónra. Nemzetök akarata emelte őket oda; hogy a válságos helyzetbe jutott hazát a külső támadások ellen megvédjék, a belső felbomlástól megóvják. Mindkettő nagy a harcok mezején. [...] Világuralmi törekvések töltik be lelküket és sodorják merész vállalatokba.”

(Fraknói Vilmos: *Hunyadi Mátyás, 1890*)

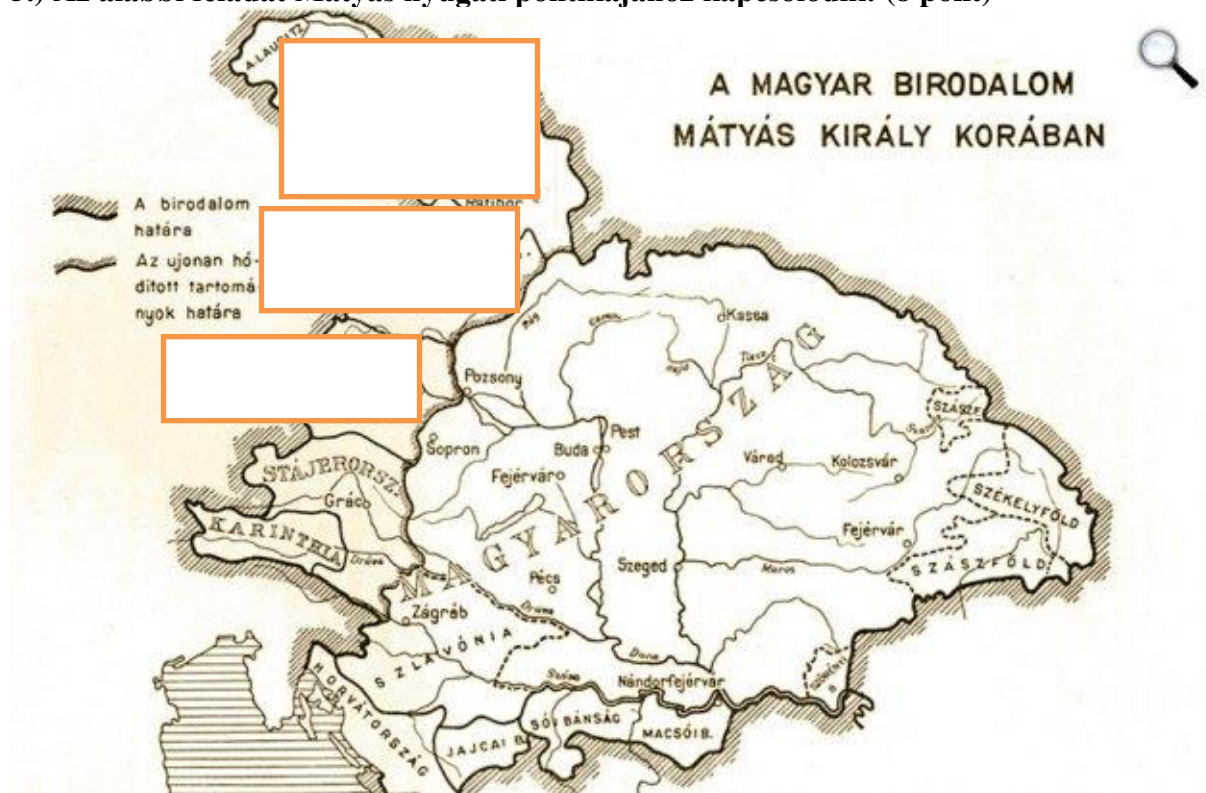
- a.) Fraknói Vilmos Mátyás és Napóleon alakjában származásuk, céljaik és hatalomra kerülésük közös vonásait hangsúlyozza.
- b.) Fraknói Vilmos Mátyás és Napóleon alakjában a különböző egyéniséget, de a hasonló karrier jellegzetességeit hangsúlyozza.
- c.) Fraknói Vilmos Mátyás és Napóleon alakjában a hasonló egyéniséget, de a mégis eltérő karrier jellegzetességeit hangsúlyozza.

Mennyire reális a véleményed szerint a 19. század végi történész értékelése? Indokold meg válaszodat!

.....

.....

5.) Az alábbi feladat Mátyás nyugati politikájához kapcsolódik! (8 pont)

- a.) Írd be az üresen hagyott helyekre a Mátyás hadserege által elfoglalt területek nevét!
- Karikázd be, melyik az a terület, amelyik nem került az uralkodó kezére! (1 pont)
- Jelöld be a másik három területet a térképen! (3 pont)

Morvaország, Alsó-Ausztria, Csehország, Szilézia

- b.) Miért keresztres hadjáratként hirdette meg Mátyás a Podjebrád György elleni háborút? (1 pont)

.....

- c.) Korábban milyen rokoni kapcsolat fűzte Hunyadi Mátyást Podjebrád Györgyhez? (1 pont)

.....

- d.) „’S nyögte Mátyás bús hadát

Bécsnek büszke vára.”

Melyik évben történt a Himnusz soraiban is olvasható esemény? (1 pont) .....

- e.) Mire utalhat a „bús hadát” kifejezés? (1 pont) .....